

DECIZIE

26 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Galina Stratulat
Victor Burduh
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Șurîghin Andrei,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Șurîghin,
succesorul în drepturi al Ninei Maftעי împotriva lui Alexandr Cîrlan cu privire la
încasarea sumei, a penalității și a cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 5 noiembrie 2018 a Curții de Apel Cahul, prin care s-a
restituit cererea de apel declarată de Șurîghin Andrei,

c o n s t a t ă:

La 17 august 2016, Nina Maftעי s-a adresat cu cerere de chemare în judecată
împotriva lui Alexandr Cîrlan, solicitând încasarea sumei de 17 900 lei, a penalității în
mărime de 30 % calculată pentru 6 luni în sumă de 32 220 lei și a cheltuielilor de
judecată.

Prin încheierea din 19 iulie 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Central s-a înlocuit
reclamantul Maftעי Nina cu succesorul său în drepturi Andrei Șurîghin.

Prin încheierea din 28 august 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Central s-a
primit spre examinare cererea reclamantului Andrei Șurîghin, prin care și-a majorat
pretențiile, solicitând încasarea de la Alexandr Cîrlan datoria în mărime de 17 900 lei
și penalitatea în mărime de 96 660 lei. (f.d. 30)

Prin hotărârea din 28 august 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Central s-a admis
parțial cererea depusă de Andrei Șurîghin, succesorul în drepturi al Ninei Maftעי.

S-a încasat de la Alexandr Cîrlan în beneficiul lui Andrei Șurîghin suma
împrumutului în mărime de 17 900 lei, penalități în mărime de 32 220 lei și cheltuieli
de judecată în sumă de 700 lei, iar în beneficiul statului taxa de stat în mărime de
803,61 lei.

La 27 septembrie 2017, Andrei Șurîghin a declarat apel nemotivat împotriva
hotărârii din 28 august 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Central.

Prin încheierea din 2 aprilie 2018 a Curții de Apel Cahul nu s-a dat curs apelului
declarat de Andrei Șurîghin și s-a comunicat apelantului despre necesitatea depunerii

unei cereri suplimentare de apel, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care își întemeiază apelul și prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 1449,90 lei, stabilindu-i-se un termen de 10 zile, de la data primirii încheierii, dar nu mai târziu de 27 aprilie 2018.

La 25 aprilie 2018, Andrei Șurîghin a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Cahul din 2 aprilie 2018.

Prin decizia din 6 iunie 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de Andrei Șurîghin și s-a menținut încheierea Curții de Apel Cahul din 2 aprilie 2018.

Prin încheierea din 27 iunie 2018 a Curții de Apel Cahul s-a restituit apelul declarat de Andrei Șurîghin.

La 30 iulie 2018, Andrei Șurîghin a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Cahul din 27 iunie 2018, solicitând casarea acesteia.

Prin decizia din 6 iunie 2018 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de Andrei Șurîghin, s-a casat încheierea din 27 iunie 2018 a Curții de Apel Cahul, cauza fiind restituită la Curtea de Apel Cahul, la faza primirii cererii de apel.

Prin încheierea din 24 septembrie 2018 a Curții de Apel Cahul, s-a acordat apelantului Șurîghin Andrei, un nou termen de 10 zile din data recepționării încheierii, pentru executarea indicațiilor instanței, date prin încheierea din 2 aprilie 2018 și anume, depunerea cererii de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept și achitarea taxei de stat în mărime de 1449, 90 lei.

Prin încheierea din 15 octombrie 2018 a Curții de Apel Cahul, s-a admis cererea lui Andrei Șurîghin. S-a prelungit termenul pentru executarea încheierii Curții de Apel Cahul din 24 septembrie 2018, acordându-i apelantului un termen de 10 zile din data recepționării încheierii.

Prin încheierea din 5 noiembrie 2018 a Curții de Apel Cahul s-a restituit apelul declarat de Andrei Șurîghin.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a reținut că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței și anume nu a prezentat apelul motivat și dovada plății taxei de stat în mărime de 1449,90 de lei, în termenul stabilit de instanță.

La 3 decembrie 2018, Șurîghin Andrei a declarat recurs împotriva încheierii din 5 noiembrie 2018 Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii și transmiterea cauzei în instanța de apel, pentru examinarea apelului.

În motivare, s-a reiterat că încheierea din 24 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu a recepționat-o și nici nu a cunoscut despre indicațiile instanței.

La fel, nu a avut posibilitatea depunerii apelului motivat, deoarece până la momentul actual nu a primit hotărârea motivată a instanței de fond.

Recurentul consideră că prin soluția emisă instanța a îngădit accesul liber la justiție al apelantului, astfel, fiind încălcate prevederile art.6 al Convenției CtEDO, art. 20, 54 din Constituția Republicii Moldova.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Cahul a emis încheierea la 5 noiembrie 2018.

Conform prevederilor art.425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit avizului de recepție, recurentul Șurîghin Andrei a recepționat încheierea Curții de Apel Cahul din 5 noiembrie, la 14 noiembrie 2018.

Cererea de recurs a fost înregistrată la 3 decembrie 2018, respectiv recursul este depus în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.426 alin. (2) și (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii din următoarele considerente.

Potrivit materialele dosarului rezultă că instanța de apel prin încheierea din 24 septembrie 2018 nu a dat curs cererii de apel declarată de apelantul Șurîghin Andrei, fiindu-i acordat termen pentru prezentarea apelului motivat și achitarea taxei de stat, în termen de zece zile din momentul recepționării încheierii.

La 27 septembrie 2018, instanța a expediat apelantului încheierea din 24 septembrie 2018 (f.d. 110)

Potrivit avizului de recepție anexat la materialele dosarului se atestă că Șurîghin Andrei a recepționat încheierea instanței de apel, la 5 octombrie 2018 (f.d.111).

La 12 octombrie 2018, Șurîghin Andrei a solicitat prelungirea termenului pentru executarea indicațiilor încheierii din 24 septembrie 2018.

Prin încheierea din 15 octombrie 2018 a Curții de Apel Cahul, s-a admis cererea lui Andrei Șurîghin și s-a prelungit termenul pentru executarea încheierii Curții de Apel Cahul din 24 septembrie 2018, acordându-i apelantului un termen de 10 zile din data recepționării încheierii.

La 16 octombrie 2018, instanța a expediat apelantului încheierea din 15 octombrie 2018, fiind recepționată contra semnătură, la 22 octombrie 2018 (f.d.119).

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat că comportamentul părților în procesul de judecată este foarte important, întrucât constituie un element obiectiv și de care trebuie să se țină cont pentru a se determina dacă a fost sau nu depășit termenul rezonabil prevăzut de art. 6 par. 1 din Convenție.

Ceea ce li se pretinde părților este o „diligență normală” în cadrul procesului de judecată, având drept scop finalizarea acestuia. Atunci când constată că părțile nu au dat dovadă de o asemenea diligență, acest lucru reprezintă un element obiectiv, în favoarea statului-parte la Convenție.

La caz, Colegiul constată că apelantul Șurîghin Andrei a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, la 27 septembrie 2017, iar începând cu data de 2 aprilie 2018 până la 2 noiembrie 2018, a avut mai multe termene acordate de către instanță, pentru înlăturarea neajunsurilor indicate și anume, prezentarea apelului motivat și achitarea taxei de stat.

Se conchide că Șurîghin Andrei nu s-a folosit cu bună credință de drepturile sale procesuale și nu a executat indicațiile date de instanță atât prin încheierea din 24 septembrie 2018 cât și prin încheierea din 15 octombrie 2018.

Neprezentând apelul motivat și dovada achitării taxei de stat în termenul stabilit, a manifestat o neglijență față de indicațiile instanței, tergiversând intenționat examinarea procesului.

De la data depunerii apelului nemotivat 27 septembrie 2018 până la 5 noiembrie 2018, deci, mai bine de un an și două luni, prezenta cauza civilă s-a aflat la etapa punerii pe rol a apelului, iar un astfel de termen pentru îndeplinirea tuturor indicațiilor prevăzute la art. 364,365 din Codul de procedură civilă, este exagerat.

Argumentele recurentului precum că este în imposibilitatea de a executa indicațiile instanțe din motiv că până la momentul actual nu a recepționat hotărârea motivată a instanței de fond, instanța îl respinge ca neîntemeiat.

Or, din materialele dosarului Colegiul constată că instanța de fond la 19 martie 2018, a expediat lui Șurîghin Andrei, copia hotărârii motivate, la adresa indicată de acesta în toate cererile sale depuse, adresă la care recurentul recepționează corespondența.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța dispune restituirea cererii de apel dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Astfel, neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel în termenul stabilit de instanță, are ca efect pierderea unui drept procedural ce nu a fost exercitat în termenul legal imperativ, fără a aduce atingere dreptului subiectiv civil.

În conformitate cu art.110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Instanța de recurs notează că instanța de apel, corect a concluzionat despre restituirea cererii de apel declarată de apelantul Șurîghin Andrei, deoarece neîntemeiat nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanță, iar un motiv mai presus de voința sa ce l-ar fi împiedicat să prezinte dovada achitării taxei de stat și motivele de fapt și de drept ale apelului, în termen, nu a existat.

Apelantul a avut suficiente termene pentru înlăturarea neajunsurilor, însă a făcut uz de obligațiile sale procesuale și nu a îndeplinit indicațiile instanței în termenul acordat.

Prin urmare, în condițiile în care, recurentul nu a prezentat dovada achitării taxei de stat și a apelului motivat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă și întemeiată concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel nemotivată.

Prin restituirea cererii de apel recurentului nu i s-a îngrădit accesul liber la justiție protejat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului și Libertăților Fundamentale.

Or, Colegiul reține, că instanța de apel prin încheierea din 24 septembrie 2018 a indicat expres apelanților efectele neîndeplinirii indicațiilor în termen. Astfel, era

obligația acestuia de a înlătura neajunsurile în termenul indicat de instanță având în vedere că este parte interesată în examinarea apelului.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

De asemenea, Curtea Europeană a Dreptului Omului a evidențiat că accesul la justiție trebuie să fie asigurat în mod efectiv și eficace. Principiul accesului liber la justiție implică și respectarea termenelor în care justițiabilii își pot exercita drepturile lor procesuale.

Termenul legal până la care apelantul putea înlătura neajunsurile a fost până la 2 noiembrie 2018, inclusiv, astfel se observă că ultimul a depășit acest termen.

În concluzie, Colegiul constată că instanța de apel a pronunțat o încheiere legală și temeinică, aplicând corect dispozițiile art.369 alin.1) din Codul de procedură civilă.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea din 5 noiembrie 2018 Curții de Apel Cahul.

În conformitate cu art. 427 lit.a) art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Șurîghin Andrei.

Se menține încheierea din 5 noiembrie 2018 a Curții de Apel Cahul, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Șurîghin, succesorul în drepturi al Ninei Maftעי împotriva lui Alexandr Cîrlan cu privire la încasarea sumei, a penalității și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Galina Stratulat

judecătorii

Victor Burduh

Dumitru Mardari